

ВОЗЕРА НАРАЧ

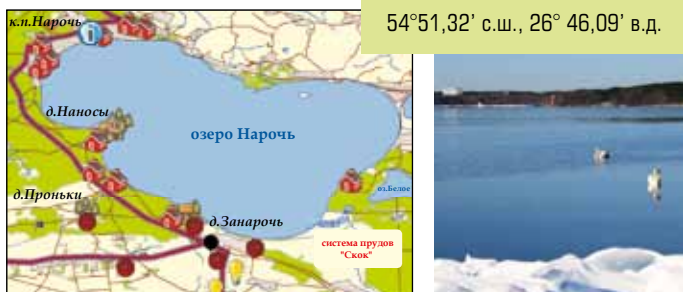
i

Утварылася – прыкладна 9–12 тыс. гадоў таму пры адступленні Валдайскага ледавіка

Першая палова XX ст. – мясцовае насельніцтва традыцыйна займаецца рыбным промыслам; 1921–1939 гг. – у складзе Польшчы, становіцца папулярным месцам адпачынку (прыватныя дачы, турбазы, рэстаран, яхт-клуб, інш.), рыбны капцільны завод

Другая палова XX ст. – у пачатку 60-х гадоў на ўзбярэжжы пачынаецца будаўніцтва буйнога курорта; у 90-я гады налічваецца 12 круглагодзічных здраўніц

Наш час – з 1999 г. – у складзе Нацыянальнага парка «Нарачанскі»; спалучаюцца прыродаахоўны падыход і развіццё курортнай інфраструктуры

Нарач – незабыўная прыгажосць возера, «Віленскае мора», «Беларускае мора» – ўравае сваімі воднымі прасторамі! Нават у яснае надвор'е ледзь бачны ў туманнай смузе яго супрацьлеглы бераг. На серабрыстай гладзі возера ярка-зялёнай плямай выдзяляецца адзіны прадаўгаваты востраў, на якім, згодна паданню, стаяў замак.

Сінявокае возера Нарач, самае вялікае ў Беларусі, з'яўляецца прыродным ядром Нацыянальнага парка «Нарачанскі», разам з азёрамі Мясстро і Баторына ўтварае Нарачанскую групу азёр. У возеры жыве 25 відаў рыб, самыя каштоўнымі з'яўляюцца вугор і шчупак.

Супрацоўнікі розных навуковых устаноў праводзяць рэгулярныя назіранні за станам нарачанскіх вадаёмаў. Некалькі год таму гідрэколагамі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ў воз. Нарач быў выяўлены невядомы дагэтуль сусветнай навуцы від дыятамавых водарасцей – *Cyclotella narochanica*. Шматлікія віды жывёльнага і расліннага свету нарачанскіх азёр знаходзяцца пад аховай.

Своеасаблівае спалучэнне мяляўнічых ландшафтаў і натуральнай расліннасці, камфортных мікракліматых умоў і высокай якасці вады возера спрыяльна ўплываюць на самаадчуванне і настрой чалавека. Гэта здаўна вызначае прывабнасць Нарачанскага рэгіёна для масавага адпачынку і здаравення людзей.

Нароч – незабытаемой красы возера, «Віленскае мора», «Беларускае мора» – поражает своими водными просторами! Даже в ясную погоду противоположный берег теряется в туманной дымке. На серо-голубой поверхности Нарочи ярко-зеленой каплей выделяется единственный продолговатый остров, на котором, согласно преданию, стоял замок.

Синеокое озеро Нароч, самое большое в Республике Беларусь, является природным ядром Национального парка, вместе с озерами Мясстро и Баторино образует Нарочанскую группу озёр. В озере обитает 25 видов рыб, самыми ценными являются угорь и щука. Сотрудниками различных научных организаций ведутся регулярные наблюдения за состоянием нарочанских водоёмов. Несколько лет назад гидроэкологами Белорусского государственного университета в оз. Нароч был обнаружен неизвестный до этого мировой науке вид диатомовых водорослей – *Cyclotella narochanica*. Многие виды животного и растительного мира нарочанских озёр находятся под охраной.

Своеобразное сочетание живописных ландшафтов и естественной растительности, комфортных микроклиматических условий и высокого качества воды озера благоприятно влияют на самочувствие и настроение человека. Это издавна определяет привлекательность Нарочанского региона для массового отдыха и оздоровления людей.

Гістарычная замалёўка

Легенда пра возера Нарач

Раней азёр тут не было, стаяў густы лес, дзе ў хатцы жыў ляснік з дачкой-прыгажуняй. Пачуўшы пра гэту прыгажуню, прыязджалі да яе ў сваты багатыя жаніхі, але Нара ўсім адмаўляла. Яна кахала дужага і смелага юнака, майстра на ўсе рукі. Аднойчы юнак падараваў ёй люстэрка: «Беражы яго, яно чароўнае, зробленае з крынічных пясчынак. У яго празрыстай глыбіні ты зможаш убачыць свой лёс». Калі Нара зазірнула ў люстэрка, то убачыла ў ім сіняе неба, блакіт возера, над якім лунае чайка. Мінула лета. Нічога кепскага не прарочыла праява. А восень прынесла бяду. Слугі мясцовага багацця нечакана наскочылі ў хату, лесніка забілі, а дачку схалілі і даставілі гаспадару. Плакала і сумавала Нара, чакаючы паратунку ад каханага. І дапамога прыйшла. Юнак прабраўся ў харомы, забіў пана, але прагнулася вярта... Закаханыя конна імкнуліся уцячы ад пагоні, а яна ўсё бліжэй і бліжэй. Юнак адпраўляе Нара ў бок яе дома, а сам адводзіць пагоню. Прымчала конна дзяўчына да свайго дома, а там адно папалішча. Сшыла на зямлю, чакае жаніха, а яго ўсё няма. Успомніла тады Нара пра люстэрка, зазірнула ў яго і убачыла: ляжыць яе каханы забіты, стаіць над ім верны конь... Апанаваная жахам, выпусціла з рук люстэрка – і там, дзе ўпалі серабрыстыя асколкі, зазіхацелі азёры, а Нара ператварылася ў чайку і ўсё кружыць над возерам, крычыць, кліча свайго каханага...